

Stanovisko k návrhu novely vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady

Obecná zásadní připomínka

Dle čl. II Přejícná ustanovení odst. 10 zákona č. 223/2015, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb. do dne 31. prosince 2015 je platné stávající značení nebezpečných odpadů, od 1. ledna 2016 nebezpečné odpady musí být označeny (včetně nových identifikačních listů) dle této novely vyhlášky 383/2001 Sb. Nelze souhlasit s tím, že na přeznačení nebezpečných odpadů (vč. Nových identifikačních listů) bude pouze jeden měsíc. Pokud se splní harmonogram předkladatele a vyhláška bude přijata během měsíce listopadu, zbyde pouze jeden měsíc na to, aby přijaté změny ve značení nebezpečných odpadů byly v provozovnách promítnuty. Vzniká tak nedůvodná zátěž na provozovatele s tím, že pokud termín nesplní, může očekávat sankce ze strany ČIŽP.

Tento přístup MŽP považujeme vůči provozovatelům za naprosto neférový a netransparentní, v problematice odpadů pak bohužel nikoliv ojedinělý. Tlak na termín a požadavky provozovatelů na přeznačení odpadů s sebou přinese navýšení nákladů na plnění těchto požadavků. U provozovatele, který vlastní i několik stovek shromažďovacích prostředků a nově klasifikuje mnoho druhů nebezpečných odpadů je přeznačení v tomto termínu téměř neproveditelné. Rovněž není možné provádět toto přeznačování nebo přípravu na ně dopředu, jelikož nelze vynakládat prostředky na základě hypoteticky očekávaných úprav zákonných předpisů. Pokud by se totiž následně schválilo něco poněkud odlišně, byly by takové náklady nedůvodně promarněné. **Z tohoto důvodu důrazně požadujeme, aby byla poskytnuta provozovatelům přiměřená alespoň tříměsíční lhůta na provedení přeznačení.**

Zásadní konkrétní připomínky

1. Bod 9

§1 Náležitosti žádosti o souhlas k provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů – doplnění: „písm. q) opatření pro ukončení provozu zařízení k nakládání s odpady a způsob jeho zabezpečení, který zajistí, že zařízení nebude po ukončení provozu ohrožovat zdraví lidí a životní prostředí“ považujeme za nadbytečné.

Dle předkládací zprávy se jedná o požadavek čl. 23 odst. 1 písm. f) rámcové směrnice o odpadech. Evropská komise namítala absenci obdobného ustanovení v § 1 ve své výzvě k porušení Smlouvy č. 2014/2057. – Nevidíme důvod pro toto ustanovení. Obecně zařízení během provozu a po ukončení už z principu nesmí ohrožovat ŽP a zdraví lidí. Navíc jsou provozována dlouhodobě i několik desítek let a v první fázi navržená opatření mohou být v době ukončování provozu již zastaralá a neefektivní (nemluvě o případné změně podmínek vlastního provozu). Navíc je u těchto zařízení v souhlasu vždy podmínka předložit plán ukončení výroby v určitém časovém horizontu

před vlastním ukončením a to s konkrétními opatřeními prevence ohrožení zdraví lidí a ŽP. Tudíž je to pouze formální bod, který bude zpracováván velmi obecně a navrhovaná opatření budou nic neříkající typu „Při ukončování provozu bude postupováno tak, aby nedošlo k ohrožení atp.“ Opačným rizikem je fakt, že míra detailnosti popsání tohoto bodu bude záviset na konkrétních úřednicích schvalovacích orgánů a bude zde vystávat riziko prodlužování a prodražování řízení (budou vystávat požadavky zpracovat detailní dokumentace a studie, které opět při vlastním ukončování nemusí být použitelné).

2. Připomínka k § 5 odst. 5:

(5) Na shromažďovacím prostředku nebezpečného odpadu musí být uvedeno katalogové číslo, kategorie a název shromažďovaného odpadu. **Požadavky na rozsah označování nebezpečných odpadů podle § 26 se v tomto případě neuplatní.**

Odůvodnění:

Z důvodů předejití nesprávnému výkladu požadujeme jednoznačné vymezení označování shromažďovacích prostředků nebezpečného odpadu od obecných požadavků na označování nebezpečných odpadů vyplývajících z § 26 této vyhlášky. Požadavky na označování shromažďovacích prostředků jsou co do rozsahu užší než požadavky vyplývající z § 26, resp. přílohy č. 29.

3. Připomínka k § 7 odst. 5

Předmětné ustanovení se vypouští, následující odstavec se přečísluje.

~~(5) Na shromažďování nebezpečných odpadů, které mají nebezpečné vlastnosti uvedené v příloze přímo použitelného předpisu Evropské unie o nebezpečných vlastnostech odpadů²⁰⁾, popřípadě stejné nebezpečné vlastnosti jako mají chemické látky nebo směsi, na které se vztahuje zvláštní právní předpis⁵⁾, se také vztahují obdobné technické požadavky jako na nakládání s chemickými látkami a směsmi srovnatelných nebezpečných vlastností podle zvláštních právních předpisů²¹⁾.~~

Odůvodnění:

Jedná se o duplicitní znění k ustanovení § 5 odst. 7. Nadto vzhledem k tomu, že je směřováno k požadavkům při shromažďování odpadů, do § 7 ani logicky nepatří. Požaduje se § 7 odst. 5 vypustit.

4. Připomínka k § 8 odst. 2 (v souvislosti s § 8 odst. 3)

(2) Jako odpady, při jejichž odběru nebo výkupu je provozovatel zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů povinen identifikovat **fyzičné** osoby, od kterých má v úmyslu odpady odebrat nebo vykoupit, identifikovat odebírané nebo vykupované odpady a vést o těchto skutečnostech evidenci, se vymezují tyto druhy odpadů podle Katalogu odpadů⁶⁾.

Odůvodnění:

Předpokládáme, že předmětné ustanovení se vzhledem k navazujícímu ustanovení odst. 3 a vzhledem k obecně známým důvodům pro zavedení povinnosti vztahuje pouze na fyzické osoby.

Pro zajištění jednoznačnosti je proto třeba tuto skutečnost v předmětném ustanovení upřesnit. Pokud by se mělo ustanovení vztahovat i na právnické osoby, je nezbytně nutné stanovit, jakým způsobem budou identifikovány tyto. Musí být zřejmé, zda se vztahuje na jednatele nebo odpadového hospodáře (příčemž toto nemají povinnost stanovit všechny právnické osoby) nebo jinou oprávněnou osobu? Vzhledem k tomu, že již nyní není toto specifikováno, působí tato nejistota praktické problémy např. při zadávání do systému INISOFT.

5. Přípomínka k § 21 odst. 1 a § 22 odst. 3

§ 21 odst. 1: Původci odpadů a oprávněné osoby, které nakládají s odpady, vedou průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi za odpady vlastní a za odpady převzaté, a to za každou samostatnou provozovnu nebo zařízení a za každý druh odpadu zvlášť. Průběžná evidence se vede podle přílohy č. 20 a dále vždy obsahuje

- a) datum a číslo zápisu do evidence,
- b) jméno a příjmení osoby odpovědné za vedení evidence.

§ 22 odst. 3: Ohlašování se provádí zvlášť za každou samostatnou provozovnu, zařízení, činnost, mobilní zařízení a za každý druh odpadu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností místně příslušnému podle místa nakládání s odpadem, s výjimkou mobilních zařízení ke sběru odpadů, za které se ohlašování provádí obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle sídla oprávněné osoby ~~nebo provozovny, která jejich provoz zajišťuje~~. Pokud původce nebo oprávněná osoba provozuje činnost, při níž vznikají odpady, nebo nakládá s odpady na území správních obvodů různých obcí s rozšířenou působností a nemá zde stanovené samostatné provozovny, zasílá každému z těchto úřadů jedno souhrnné roční hlášení za všechny činnosti realizované v jeho správním obvodu.

Odůvodnění:

Uvedená ustanovení vyžadují, aby byla evidence o odpadech a způsobech nakládání s nimi vedena a ohlašování za každou samostatnou provozovnu a za každý druh odpadu zvlášť, v případě ohlašování rozšířeno rovněž o činnost a mobilní zařízení. Pokud je však součástí provozovny vícero zařízení, pak systém ISPOP neumožňuje toto ohlašovat samostatně pro provozovnu, ale je třeba ohlášení provádět ke každému zařízení na provozovně. Z tohoto důvodu je třeba návrh vyhlášky upravit tak, aby kromě samostatné provozovny byla evidence/ohlašování prováděno pro každé zařízení v rámci provozovny.

6. §25 odst. 3 - Doklad přiložený v listinné podobě k zásilce nebezpečného odpadu obsahuje informace v rozsahu ohlašovacího listu uvedeného v příloze č. 26.

Nevidíme důvod, proč by měl být rozsah shodný, když si jej elektronicky může kdokoli zainteresovaný zkontrolovat v ISPOP. Bohatě by stačily informace o množství, druhu a kategorii odpadu, popř. původci a reference na ICOL (identifikační číslo ohlašovacího listu pro přepravu nebezpečných odpadů po území ČR, které k ohlášené přepravě automaticky přiřazuje Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí).

V návrhu se objevuje nový termín "ohlašovací list", zákon popisuje, že pro přepravu bude vystavován "evidenční list".

7. Bod 41. Příloha č. 3

Obsah identifikačního listu nebezpečného odpadu:

Nesouhlasíme s rozšiřováním údajů uváděných v ILNO nad rámec současného rozsahu (např. chemická stabilita, možnost nebezpečných reakcí a další informace). Jedná se o rozšíření nad rámec EU 2008/98/ES (1357/2014 Nařízení komise EU). Nelze mít shodné požadavky na informace o odpadech (ILNO) s požadavky v rozsahu bezpečnostního listu pro výrobky nebo látky a směsi. Získání těchto údajů by znamenalo významný nárůst nákladů producentů odpadů a tím snižování jejich konkurenceschopnosti v evropském a světovém měřítku.

8. Bod 44. Příloha 20

Hlášení o produkci a nakládání s odpady

Uvádět v hlášení o odpadech jednotlivá integrovaná povolení není relevantní pro souhrnnou evidenci odpadů. Souhrnná evidence se provádí dle zákona č. 185/2001 v platném znění za celou provozovnu. Jedna provozovna nemusí mít vydané pouze jedno povolení, rozdělení hlášení dle IP by znamenalo další administrativní nároky pro producenty odpadů. Místo jednoho souhrnného hlášení o odpadech za provozovnu by museli producenti hlásit několikrát dle počtu vydaných IP a navíc by to vždy znamenalo minimálně jedno další hlášení, kdy by se museli ohlásit odpady z činností neuvedených v IP. Jedná se pouze o umělé vytváření dat pro účely zpracování statistiky.

9. Připomínka k příloze č. 20 Hlášení o produkci a nakládání s odpady a příloze č. 22 Hlášení údajů o zařízení ke sběru a výkupu, využívání a odstraňování odpadů, zařízení podle § 14 odst. 2 zákona a malých zařízení podle § 33b zákona

Požadujeme z přílohy č. 20 vypustit List č. 4 – Údaje o finanční rezervě, volné kapacitě skládky a poplatcích za ukládání skládky a přesunout jej do přílohy č. 22 Hlášení údajů o zařízení ke sběru a výkupu, využívání a odstraňování odpadů, zařízení podle § 14 odst. 2 zákona a malých zařízení podle § 33b zákona jako nový List č. 4.

Odůvodnění:

Navržené rozdělení ohlašovacích povinností postrádá logiku a činí přílohy značně nepřehlednými. Příloha č. 20 směřuje na ohlašovací povinnosti původců odpadů (informace o produkci a nakládání s odpady), přesto jsou v případě skládkování odpadu vyžadovány údaje o skládce, které logicky spíše patří do hlášení o jednotlivých zařízeních ke sběru, výkupu, využívání a odstraňování odpadu, tedy do přílohy č. 22.

10. Připomínka k příloze č. 29

Uvést grafický symbol pro HP 4 Dráždivé pro kůži a pro oči do souladu s nařízením č. 1272/2008 (CLP).

Odůvodnění:

Návrh MŽP přiřazuje symbol skupině látek HP 4 Dráždivé pro kůži a pro oči, nicméně dle nařízení ES 1272/2008 je tento grafický symbol přiřazen látkám a směsím: 2.16 látky a směsi žíravé pro kovy KN1, 3.2. Poleptání kůže KN 1A,1B,1C, a 3.3. Vážné poškození očí KN1.

V případě HP 4 Dráždivé pro kůži a pro oči by měl být přiřazen grafický symbol, který dle nařízení ES 1272/2008 odpovídá skupině látek a směsí: 3.2. Podráždění kůže KN2 a 3.3 Podráždění očí KN2.

11. Připomínka k příloze č. 29

V příloze jsou definovány nové požadavky na štítky/značení nebezpečných odpadů. V bodě 5 je uvedeno, že grafický symbol nebezpečnosti musí pokrývat nejméně třetinu povrchové plochy štítku? Zákon o odpadech se odkazuje na zákon o chemických látkách a směsích a potažmo také na nařízení CLP, kde je úplná tabulka shodná s uvedenou tabulkou v bodě 4 přílohy včetně minimální velikosti grafických symbolů. Nevidíme důvod, proč vymýšlet jinou velikost grafických symbolů, když už jsou symboly zavedené v CLP a všichni je dobře znají. Navíc by opět vzrostly administrativní a finanční nároky původců odpadů, kteří mají nastavené systémy a formáty značení dle CLP (platnost pro směsi byla k 1. 6. 2015).

Navrhujeme vypustit větu - grafický symbol nebezpečnosti musí pokrývat nejméně třetinu povrchové plochy štítku a doplnit tabulku v bodě 4 viz CLP (1.2.1.4, tabulka 1.3 - minimální rozměry štítků a výstražných symbolů).

Stanovit pro velikost grafických symbolů stejná kritéria jejich minimální velikosti v souladu s nařízením EU 1272/2008.

Odůvodnění:

Značení nebezpečných odpadů přebírá stejná kritéria pro rozměr štítku, která jsou uvedena v CLP (Nařízení ES 1272/2008), ale u grafického symbolu určuje, že by měl pokrývat třetinu povrchové plochy štítku. V praxi je toto neřešitelné. Grafických symbolů může být více, pak pokryjí jednu třetinu plochy, pokud je grafický symbol jeden, třetinu plochy štítku nemůže pokrýt. Pro velikost grafických symbolů, by měla platit stejná kritéria minimální velikosti grafických symbolů, jaká ukládá CLP (Nařízení ES 1272/2008), když už byla odtud převzata velikost štítků.

Navrhované sjednocení minimální velikosti grafických symbolů umožňuje jednodušší výrobu typizovaných štítků a redukovat tak náklady na jejich výrobu, což se promítne do nákladů na jejich nákup a tedy sníží náklady související s přeznačením nebezpečných odpadů. Přičemž zůstává zachován smysl a účel.

Navrhujeme upravit body 4 následovně.

4. Rozměry označení nebezpečných odpadů (štítků):

Velikost obalu (l)	Nejmenší rozměr štítku (mm)	Rozměry každého z výstražných symbolů (v milimetrech)
menší nebo rovno 3	pokud možno alespoň 52 × 74	větší než 10 x 10 pokud možno alespoň 16 x 16
větší než 3 a menší nebo rovno 50	alespoň 74 × 105	alespoň 23 x 23
větší než 50 a menší nebo rovno 500	alespoň 05 x 148	alespoň 32 x 32
větší než 500	alespoň 148 x 210	alespoň 46 x 46

Autoři návrhu nepočítají ani s tím, že nebezpečný odpad může mít víc nebezpečných vlastností, které vyžadují různé grafické symboly nebezpečnosti. Když budeme mít 3 grafické symboly, už nebudeme mít místo na další povinné údaje, které mají být na štítku, tedy ani na název odpadu.

V Praze dne 27. 10. 2015

Kontaktní osoba: Jaroslav Suchý

e-mail: jsuchy@spcr.cz